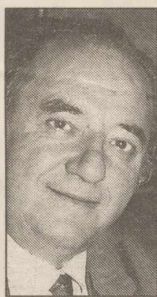

Χρήστος Πρωτόπαπας:

(ο υφυπουργός Εργασίας, στον Φλας)
«Στο προηγούμενο Συνέδριο ο κ. Κ. Σημίτης πήρε 64% και ξανακέρδισε τις βουλευτικές εκλογές. Αυτήν τη φορά πήρε 71%. Αυτό δείχνει ότι μπορεί να κερδίσει ξανά και τις επόμενες εκλογές».

Παναγιώτης Κρητικός:

(ο βουλευτής Πειραιά, σχολιάζει από το TV Μακεδονία με τον δικό του, χιουμοριστικό τρόπο, τα αποτελέσματα του Συνεδρίου)
«Είστε και ασεβείς εσείς οι δημοσιογράφοι... Δεν μας αφήνετε ήσυχους ούτε στην περίοδο του μέλιτος!».

Αντώνης Κοτσκάς:

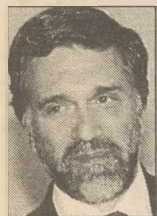
(το μέλος της Κ.Ε., στον Σκάι)
«Θα ήταν πολύ πιο χρήσιμο για τον ελληνικό λαό αλλά και για μας τους ίδιους, αντί να μετριάμαστε και να αναμετριάμαστε μεταξύ μας, να αναμετρηθούμε με τα προβλήματα του τόπου».

Προκόπης Παυλόπουλος:

(ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της Ν.Δ. μιλώντας για τα 27 χρόνια από την ίδρυση του κόμματος του)
«Με τον Ανδρέα Παπανδρέου είχα ένα ιδιότυπο αίσθημα ασφάλειας ακόμη και όταν διαφωνούσες μαζί του. Με τον Κώστα Σημίτη αισθάνεσαι πάντα ανασφαλής, ακόμη και όταν συμφωνείς μαζί του».

Το πρόσωπο του Συνεδρίου

Από πολλές πλευρές, είναι το πρόσωπο του Συνεδρίου. Λέμε για τον κ. Β. Χωραφά, τον διευθυντή του Επιτελείου υπουργού Εθνικής Άμυνας - του Άκη, καλέ. Λοιπόν, ο κ. Β. Χωραφάς, ειρήσθω εν παρόδω, είναι ο πρώτος αναπληρωματικός της νέας Κεντρικής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ - αποσχίστηκε λίγο πριν από το Συνέδριο από την «ομάδα Τσοχατζόπουλου», παίρνοντας μαζί του και τους... φίλους του!

Η «απόσχιση Χωραφά» στοίχισε στο «στρατόπεδο Τσοχατζόπουλου» πανάκριβα: για λίγες ψήφους, καμιά δεκαριά «ακηκοί» υποψήφιοι για την Κεντρική Επιτροπή θα παρακολουθούν τις εργασίες του Οργάνου ως... παρατηρητές!

Κόντρα και για τις ευχές...

Καλά, είναι γνωστό ότι οι κ.κ. Βαρθολομαίος και Χριστόδουλος δεν τα πάνε και πολύ καλά στα επαγγελματικά τους - για να το πούμε κομψά και χριστιανικά. Αλλά τα 'φερε έτσι ο Θεός (ή ο διάβολος, θα σας γελάσω), που και στις γιορτές τους, κόντρα θα έχουν!

Προσέξτε: την Κυριακή γιορτάζει ο Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος - είναι η ονομαστική του εορτή. Ως συνήθως, λοιπόν, θα ανοίξει βιβλίο συγχαρητηρίων στην Αρχιεπισκοπή. Και φυσικά, προβλέπεται μεγάλη προσέλευση...

Ε, την επομένη ακριβώς συμπληρώνονται 10 χρόνια από την ενθρόνιση του Πατριάρχη Βαρθολομαίου και φυσικά, θα ανοίξει βιβλίο συγχαρητηρίων στο Γραφείο του Πατριαρχείου, στο Κολωνάκι. Και - αλίμονο - πάντοτε βρίσκονται εκείνοι οι κακεντρεχείς άνθρωποι που αρχίζουν να κάνουν τις συγκρίσεις: Σε ποιον από τους δύο θα στείλει ο Κύριος περισσότερο κόσμο;

Ψυχρολουσία από τους δικούς του...

Τώρα, αν πιστεύετε ότι ψηφοφορίες με «μηνύματα» έγιναν αυτές τις ημέρες μόνο στο Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ, απατάσθε. Να, για παράδειγμα, έγινε μία σημαντική ψηφοφορία στην Ιερά Σύνοδο. Η πρόταση του Αρχιεπισκόπου - αφορούσε τη διχοτόμηση της Μητρόπολης Νέας Σμύρνης - έγινε αποδεκτή κατά πλειοψηφία, αλλά αυτό δεν έχει σημασία... Ποιο είναι αυτό που έχει σημασία; Το γεγονός ότι οι «4» της Χρυσοπηγής - Καλλίνικος, Αμβρόσιος, Ευσέβιος, Ιγνάτιος - καταψήφισαν την πρόταση Χριστόδουλου. Γιατί έχει σημασία; Μα, επειδή οι «4» της Χρυσοπηγής είναι... πέντε - και πέμπτος, αν και όχι έσχατος, είναι ο κ. Χριστόδουλος! Μήνυμα - να μη θεωρήσει ότι μπορεί να μην τους υπολογίζει - του έστειλαν οι αδελφοί Μητροπολίτες του Αρχιεπισκόπου, ιδίως σε ό,τι αφορά την κόντρα του με τον Βαρθολομαίο. Ακόμα κι αυτοί, βλέπετε, αισθάνθηκαν υποχρεωμένοι να του πουν ως εδώ. Εμείς να δείτε...

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΑ

ΛΟΙΠΟΝ, ΜΕ τους συσχετισμούς που προέκυψαν στο Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ, ο όρος «εσωκομματική αντιπολίτευση» θα πρέπει πλέον να συνοδεύεται υποχρεωτικά από εισαγωγικά... **ΚΑΘΑΡΗ ΕΝΤΟΛΗ;** Εδώ μιλάμε για πεντακάθαρη... **ΔΕΝ ΗΘΕΛΕ** να πάρει την επιταγή, αλλά στο τέλος

πήρε ολόκληρο το μπλοκ... **ΤΙ ΘΑ** κάνει τώρα στον ανασχηματισμό ο κ. Κ. Σημίτης; Μπα, αυτός δεν θα είναι ανασχηματισμός - θα είναι... ανασχηματισμός... **ΠΑΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΤΩΝ** στη νέα Κεντρική Επιτροπή του ΠΑΣΟΚ - σε λίγο θα κληθεί ο κ. Γ. Παπαντωνίου να τους μειώσει

για να μη θιγεί η Οικονομία... **ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ;** Εντάξει, υπήρξε, αλλά το θέμα είναι ποιος συμφώνησε με ποιον! **ΨΗΛΑ ΒΓΗΚΕ** ο κ. Στ. Τζουμάκας στη νέα Κεντρική Επιτροπή του ΠΑΣΟΚ - θέλησαν να τον εμψυχώσουν πριν επιστρέψει στην τρομοκρατημένη Νέα Υόρκη;

Από το 120-60 στο 8-3...

Μη σας μπερδεύουμε τώρα με υπολογισμούς, «κουκιά» και όλα τα σχετικά. Τα πράγματα είναι απλά - με τον συσχετισμό που προέκυψε στη σύνθεση της νέας Κεντρικής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ, ο κ. Κ. Σημίτης, θα μπορούσε, αν ήθελε, να διεκδικήσει... και τα 11 από τα 11 μέλη του νέου Εκτελεστικού Γραφείου. Ακριβώς - καλά καταλάβατε. Οι «εκσυγχρονιστές» θα μπορούσαν να «πετάξουν έξω» από το Εκτελεστικό Γραφείο σύσσωμη τη λεγόμενη «εσωκομματική αντιπολίτευση», αλλά οι «στρατηγοί» της Χαριλάου Τρικούπη, οι κ.κ. Μ. Νεονάκης και Χρ. Πρωτόπαπας, δεν πρόκειται να εισηγηθούν κάτι τέτοιο στον Πρωθυπουργό... Απ' ό,τι λένε, οι «εκσυγχρονιστές» θα περιοριστούν να επιδιώξουν την εκλογή ενός ακόμα - πέραν των επτά που διέθεταν στο προηγούμενο Εκτελεστικό Γραφείο - στελέχους. Και το στέλεχος αυτό θα είναι γυναίκα - είτε η κ. Φώφη Γεννηματά είτε η κ. Μιλένα Αποστολάκη.

Εκτελεστικό ο «στρατηγός»

Α, σημειώστε ότι το πιο σίγουρο νέο μέλος του Εκτελεστικού Γραφείου είναι ο «στρατηγός» των «εκσυγχρονιστών» κ. Μιχ. Νεονάκης, ο οποίος έχει «κόκκινη γραμμή» με το Μέγαρο Μαξίμου!

ο μικρο-πολιτικός

Μάχη με αόρατο αντίπαλο

Για τα μέτρα της πολιτικής, ένα συνέδριο αποτελεί υπερθέαμα. Οι φιλοδοξίες των «πρωτοκλασάτων» και η «ψυχολογία της μάζας» δημιουργούν ένα ασταθές μείγμα με απρόβλεπτη συμπεριφορά.

Του
Δημήτρη Μητρόπουλου

Παράδειγμα το Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ το '96, ένα πολιτικό «κλάσι» που τα είχε όλα. Από τον θάνατο του ιδρυτή μέχρι γιουχαίσματα και λιποθυμίες στο δήμα.

Από δραματικές εκκλήσεις και προδοσίες, μέχρι μεταστροφές και εκδιαστικά διλήμματα. Όταν κατακάθησε η σκόνη του 53%, στο ΠΑΣΟΚ υπήρχαν νικητές και ηττημένοι – έστω κι αν κάποιοι δελτίωσαν ή χειροτέρευσαν μετά τη θέση τους.

Με τα μέτρα αυτά, το προχθεσινό συνέδριο δεν είχε συγκινήσεις. Ούτε ισχυρή σημειολογία. Το '96 όλοι ήξεραν τι

Οι εκσυγχρονιστές αναμετρήθηκαν με το φάντασμα της εσωκομματικής αντιπολίτευσης

εννοούσαν οι εκσυγχρονιστές ζητώντας «καθαρές λύσεις». Η «καθαρή εντολή», όμως, σύνθημα του Κώστα Σημίτη το Σαββατοκύριακο, δεν είχε ανάλογη πολιτική σαφήνεια. Ως πρόσφατα εκλεγμένος

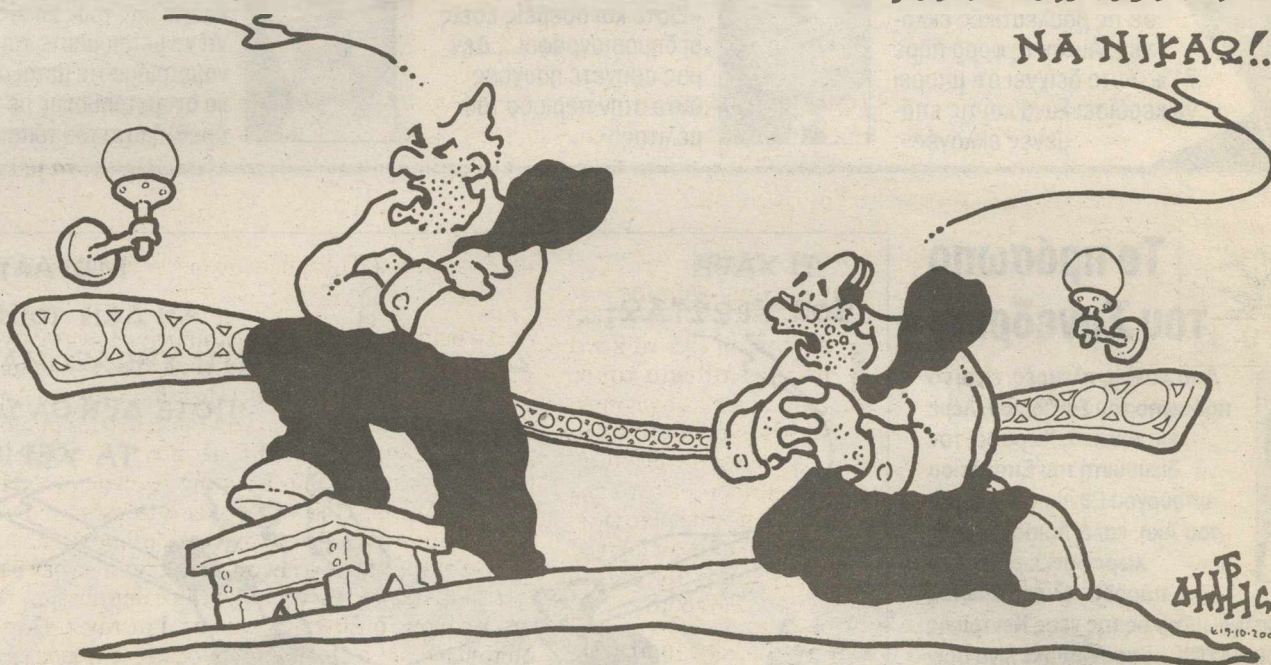
Πρωθυπουργός είχε ήδη τη λαϊκή εντολή. Το να ξεμπερδώνει με το συνέδριο έξι μήνες νωρίτερα ήταν πράγματι μια θεμιτή επιλογή – τακτικού όμως χαρακτήρα. Τέλος, σε ένα κατ' εξοχήν πολιτικό πλαίσιο, ο Πρωθυπουργός κατέφυγε στους αριθμούς ως τεκμήρια των επιτευγμάτων της κυβέρνησής του. Δυστυχώς, ο κυβερνητισμός δεν παράγει πολιτικό θέαμα. Το Συνέδριο του '96 καλύφθηκε ζωντανά από ιδιωτικά και κρατικά κανάλια. Το δράδυ του περασμένου Σαββάτου μόνο η ΕΤ3 και το Μακεδονία TV διέκοψαν για τη δευτερολογία του κ. Σημίτη – ο οποίος έλαβε την επομένη 71%!

Στην πραγματικότητα, ήταν μια μάχη με αόρατο αντίπαλο. Οι εκσυγχρονιστές αναμετρήθηκαν με το φάντασμα της εσωκομματικής αντιπολίτευσης – έναν «εχθρό χωρίς πρόσωπο», κάτι σαν τους ασύλληπτους μουλάδες που κυνηγάει ο Μπους στις ΗΠΑ ή στο Αφγανιστάν. Αντί για ανώνυμες επιστολές με χημικά, «λευκές επιταγές» – που αποδείχθηκαν ακίνδυνο ταλκ. Τελικά, στο προχθεσινό 6ο Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ προσήλθαν όλοι, μικροί και μεγάλοι, κυρίως για να μη χάσουν: την εξουσία, τα υπουργεία, ένα καλό πλάσαρισμα για το μέλλον. Το ερώτημα είναι αν κέρδισε η πολιτική.

ΩΡΑΙΑ!...

ΑΦΟΥ ΕΙΣΑΙ Ο ΚΥΡΙΑΡΧΟΣ
ΤΕΡΜΑ Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ
ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗ!...

ΜΗ ΜΟΥ ΛΕΣ ΤΕΤΟΙΑ!...
ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΙΜΑΙ...
ΚΑΠΟΙΟΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ'ΧΩ
ΝΑ ΝΙΚΩ!...

Του Δημήτρη Χαντζόπουλου

Ούτε θύτης, ούτε θύμα

ΤΡΙΤΗ ΑΠΟΨΗ

Οι ΗΠΑ παγκοσμιοποίησαν τον φόβο τους. Κι εμείς οι Έλληνες, σε πρώτη φάση, φοβηθήκαμε γι' αυτούς, αργότερα φοβηθήκαμε για σύμπαντα τον δυτικό πολιτισμό και τώρα τελευταία αρχίσαμε να φοβόμαστε για μας τους ίδιους. Μολονότι όλα μέσα μας μοιάζουν συγκεχυμένα, ας επιχειρήσουμε με νηφαλιότητα και ψυχραιμία ν' αναλύσουμε την κατάσταση.

Την άλλη μέρα του ονείρου
γήγνε ένας ήλιος τόσο μαύρος
που κι οι τυφλοί
δέλπαν διπλό σκοτάδι

Τίτος Πατρίκιος, Η άλλη πόλη

Τον φόβο γεννάει ένα αίσθημα ανασφάλειας μπροστά σ' ένα άγνωστο μελλούμενο που δεν ξέρουμε (ή δεν μάθαμε) πώς να το αντιμετωπίσουμε, που δεν πιστεύαμε ποτέ ότι μπορεί να τύχει (και) σ' εμάς ή που ξεπερνάει τις ανθρωπίνες δυνάμεις (σεισμός, ανίατη αρρώστια κ.λπ.).

Ο περιστασιακός και εν μέρει φυσιολογικός φόβος μπορεί εύκολα να μετατραπεί σε μόνιμη φοβία, ίσως και σε ψύχωση, εάν ο επαπειλούμενος κίνδυνος (θα) προσβάλλει ζωτικά αγαθά ή έχει πάρει δαιμονικές/ιδεοληπτικές διαστάσεις (π.χ. συλλογική εντύπωση καταστροφής του κόσμου, γενική πεποίθηση ότι θα πέσουμε θύματα κάποιας απρόσμενης επίθεσης).

* Εάν έτσι έχουν σε γενικές γραμμές τα πράγματα στη φοβία και στην εγκληματοφοβία, η ανασφάλεια που προκαλεί ένα τρομοκρατικό κτύπημα εξαρτάται από τέσσερις τουλάχιστον παράγοντες:

1 Το μέγεθος του προϋπάρχοντος αισθηματός ασφάλειας. Οι Αμερικανοί πολίτες π.χ. ποτέ δεν πίστευαν ότι μπορούσε να συμβεί σ' αυτούς και μέσα στη χώρα τους μια τέτοια ενέργεια. Αυτό το απότομο κε-

νό στο εθνικό τους «εγώ», που τους ενέταξε στην risk society (στην οποία οι ίδιοι θεωρούσαν ότι όλοι οι άλλοι εμπίπτουν) σε συνδυασμό με το εύρος των τυχαίων θυμάτων δίνει την πρώτη διάσταση στην ανασφάλεια.

2 Η αυξημένη ή μη πιθανότητα νέου κτυπήματος, εξίσου αιφνίδιου με το προηγούμενο. Η εθνοψυχολογική κατανόηση και η πολιτική ερμηνεία της πρώτης πράξης σε συνδυασμό με τη λήψη μέτρων πρόληψης και την επιβάρυνση της καθημερινής ζωής προσδίδει στην ανασφάλεια βάθος.

3 Η επιθετική ή αμυντική, δραματοποιημένη ή καθησυχαστική λειτουργία των ΜΜΕ, της πολιτικής

ρητορικής και των ηθικών πανικών. Η ψυχολογία του ηρωισμού από τη μια και οι μαύρες σκέψεις ή η συνεχής επιφυλακή από την άλλη «παγ(ι)ώνουν» μέσα μας την εικόνα της πτώσης των Δίδυμων Πύργων και μετατρέπουν την ανασφάλεια σε εφιάλη και σε σύνδρομο. Της δίνουν δηλαδή διάρκεια.

Το πέρασμα από τον ατομικό φόβο στη συλλογική υστερία και από εκεί στην τυφλή πολεμική είναι συχνά εύκολο, αλλά στην ου-

σία ανακυκλώνει και κλιμακώνει τον φόβο.

Ο υποθετικός φόβος (κατασκευασμένος ή μη) διαβρώνει κάθε κοινωνική και διανθρώπινη δράση, καθώς οι φαντασώσεις των τρομοκρατημένων πολιτών οδηγούν άλλους σε απονενοημένα διαδήματα και άλλους σε ρατσιστικού τύπου αυτοδικίες.

* Ας μη διαπράξουμε λοιπόν κι αυτό το λάθος. Οι τρομοκράτες θα 'χουν κερδίσει τον σκοπό τους εάν καταφέρουν να προκαλέσουν τέτοιο και τόσο αίσθημα ανασφάλειας στον πληγέντα δυτικό (;) κόσμο, ώστε ο ίδιος να προκαλέσει μεγαλύτερη – μακροπρόθεσμα – πολιτική και κοινωνική βλάβη στον εαυτό του και σε τρίτους.

Στην ανασφάλεια που μας προκαλέσει η τρομοκρατία και που καλλιεργούν τα ΜΜΕ πρέπει να απαντήσουμε με περισσότερη δημοκρατία, περισσότερη ελευθερία και ανοικτή κοινωνία

Στην ανασφάλεια που μας προκαλέσει η τρομοκρατία και που καλλιεργούν τα ΜΜΕ πρέπει ν' απαντήσουμε με περισσότερη δημοκρατία, περισσότερη ελευθερία, περισσότερη ανοικτή κοινωνία. Εμείς οι Έλληνες δεν πρέπει να δεχθούμε να γίνουμε ούτε στρατοκράτορες-τιμωροί, ούτε ξενοφοβικοί διώκτες, ούτε υπήκοοι χωρίς δικαιώματα, ούτε «ποντίκια» καταφυγίων.

Στο φως, στον δρόμο και μαζί με τον συνάνθρωπό μας θα ξεπεράσουμε κι αυτή την κρίση με την ελπίδα ότι θα γίνουμε πιο σοφοί (κι όχι πιο σκληροί).

ΥΓ: Θυμίζω: εάν η ανασφάλεια υπονομεύει τη δημοκρατία, η υπερ-ανασφάλεια (αστυνομοκρατικού τύπου) την καταλύει. Θα 'ταν κρίμα να μπει (και) η Ελλάδα σε τέτοιο δίλημμα.

Ο Γιάννης Πανούσης είναι καθηγητής της Εγκληματολογίας στο Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Του
Γιάννη Πανούση

Χάσαμε τα ταξίδια, στοπ!

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟ

χριστουγεννιάτικο φυλλάδιο με τις χιονισμένες δουντοπλαγιές του Κιτομπιέλ και της Κουρσεδέλ, όπως έχασκε στο διπλανό γραφείο της συναδέλφου, ήταν καθαρός πειρασμός πλην,

όμως, απαγορευμένος στη μετά την 11η Σεπτεμβρίου εποχή...

Σε πρώτο ενικό

Μαίρη
Κατσανοπούλου

Πάνε και οι μακρές συζητήσεις με τους φίλους, από το καλοκαίρι ήδη, για το χωριό του... Άη Βασίλη στο Ροβανιέμι και τα διλημματα του τύπου «μήπως θα κάνει πολύ κρύο και δεν θα ευχαριστηθούν τα παιδιά». Πάνε,

όμως, πια και τα τριήμερα επαγγελματικά ταξίδια μέχρι τη Μαδρίτη, τις Κάννες ή την Μπριζ – μια όαση μέσα στην έρημο της καθημερινότητας, ένα σύντομο πέταγμα μακριά από τη νεοελληνική μίζερια.

«Ο, τι προλάβαμε, προλάβαμε», λέει μοιρολατρικά η πιστή φίλη με την οποία μοιραστήκαμε μοναδικές ταξιδιωτικές εμπειρίες. Κοιτόμαστε αμίλητες και ξέρουμε και οι δύο ότι το όνειρο του οροπεδίου Μάτσον Πίτσου των Ίνκας διαλύθηκε μέσα στους καπνούς από τους διδύμους πυργούς και από το Τζαλαλαμπάντ.

Με τον αγαπημένο φίλο που πάντα φοβόταν τα αεροπλάνα, θυμηθήκαμε – με νοσταλγία – στιγμές πτήσεων που πίνανε κόκκινο κρασί και μαρτίνι για να καμάρουνε τη νευρική τους κατάσταση. Και με τους συνεργάτες στην εφημερίδα γελάσαμε, αυτοσαρκασμόμενοι, για τα αλλεπάλληλα ρεπορτάζ που κάναμε τελευταία για το...

«σύνδρομο της οικονομικής θέσης», δίνοντας συμβουλές για το «πώς να κινεϊστε... υγιεινά μέσα στο αεροπλάνο»!

Ο ορίζοντας μας στένεψε, μια γνήσια χαρά έσθρε. Νάταν, όμως, μονάχα αυτό που χάσαμε...

ΣΚΗΝΕΣ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΛΙΓΟ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΤΟ 1981

Είκοσι χρόνια μετά

Είκοσι χρόνια διάβηκαν σαν μεθύριο Πέμπτη («τι διάστημα μικρό!», όπως λέει κι ο Καβάφης) από την άνοδο του κυβερνώντος κόμματος στην εξουσία.

Πέμπτη ήταν πάλι (αλλά 15 Οκτωβρίου) που μίλησε ο Ανδρέας στην Πλατεία Συντάγματος αναφέροντας, μέσα στα άλλα, ότι το «ΠΑΣΟΚ είναι ένας έφηβος που το μέλλον δικαιωματικά του ανήκει».

(Μια φράση, μέσα σε πολλές άλλες – θα μου επιτραπεί η περιαιτολογία – που του είχε εγχειρίσει την ίδια Πέμπτη το πρωί, σ' ένα ολιγόγραφο σημείωμά μου, καθώς την προηγούμενη Τετάρτη είχε διαπιστώσει κατά τη διάρκεια ενός μεσημεριανού τετα-τετ που κράτησε τρεις ώρες ότι ελάχιστα γνώριζε ο ίδιος για το τι φημολογούνταν στην αγορά για το ΠΑΣΟΚ. Π.χ., «ότι θα σου πά-
ρει τη μια κα-
τοίκα αν έχεις
δύο, το ένα
διαμέρισμα αν
διαθέτεις κι άλλο, ότι
θα δεσμεύσει τις κατα-
θέσεις στις τράπεζες»
κ.τ.λ. Από τα δέκα ση-
μεία του μονοσέλιδου
σημειώματός μου ανέ-
φερε τα οκτώ, εκ των ο-
ποίων τα τέσσερα απο-
τέλεσαν τους βασικούς
υποτίλους του «Βήμα-
τος» της επομένης, Πα-
ρασκευή 16 Οκτωβρί-
ου 1981).

Πιστός στους φίλους που τον αγαπούσαν, με κάλεσε την Κυριακή 18 Οκτωβρίου στο Κα-
στρί. Ήρθαν να με πάρουν από το σπίτι μου οι άγνωστοί μου τότε Κώστας Λαλιώτης, Παρασκευ-
άς Αυγερινός (που τον γνώ-
ριζα μόνο ως παλιό του Ε-
ΑΜ), Γιώργος Γεννημα-
τάς, Πέτρος Μόραλης (με τον οποίο και δρε-
θήκαμε μακρινά ξα-
δέρφια).

Καθώς ανεβαίνα-
με προς το Καστρί, α-
κούσαμε τα πρώτα α-
ποτελέσματα από το ρα-
διόφωνο δυο χωριών της
ορεινής Ναυπακτίας, φέ-
ουδα της Δεξιάς, που 'δι-

ναν στο ΠΑΣΟΚ ποσοστό 48,5%. Στην πόρτα μάς υποδέχθηκε σε λίγο ο ίδιος ο Ανδρέας, με το ποτήρι του ουίσκι στο

ένα χέρι, μάλλον ευδιάθετος. Κι εκεί, προς γενική κατάπληξη των παριστα-
μένων και δική μου, έβγαλε από την κω-
λότσησή του ένα χαρτάκι (από κουτί τσι-
γάρα) που του το είχε δώσει το 1979 με
τα προγνωστικά μου για τις εκλογές που
θα γίνονταν. Και είχα πέσει διάνο. Του
έδινε τη νίκη με το ίδιο ποσοστό των
πρώτων αποτελεσμάτων των δυο χωριών
της ορεινής Ναυπακτίας, 48,5%.

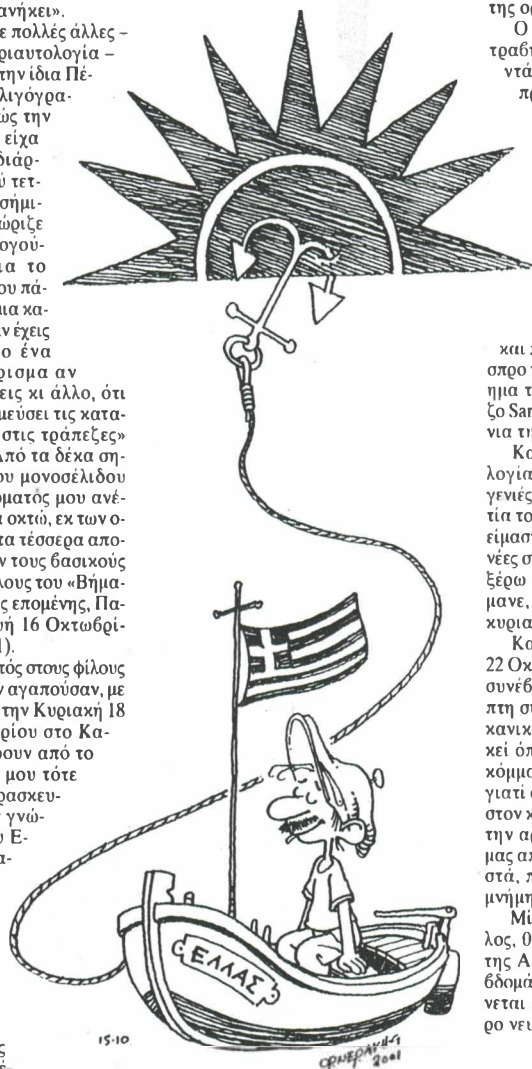
Ο Μόραλης με τον Γεννηματά απο-
τραβήχθηκαν στο γραφείο για να συ-
ντάξουν το κείμενο της διακήρυξης
προς τον ελληνικό λαό, μετά την ο-
ριστικοποίηση της νίκης («πρω-
θυπουργός όλων των Ελλήνων»),
και η συρροή των καλεσμένων
στο σπίτι του Ανδρέα και της
Μαργαρίτας από 'κει και πέρα
δεν είχε σταματήσει.

«Και τα θυμήθηκα όλα αυ-
τά / σαν ένα ποίημα του Καβί-
φη σε μετάφραση / όταν μη α-
ντέχοντας την ασήαδα της μηνί-
μης / δάξεις πολύ νερό / δάξεις
και πάγο / και πίνεις πια ένα υγρό / α-
σπρο νοσταλγικό και πράο» (από το ποι-
ημα του υπογράφοντος «Πινόνας οί-
ζος Sans Rival» που αφορά δέβαια τα χρό-
νια της αυτοεξορίας).

Και τώρα γιατί αυτή η αναμνησιο-
λογία; Γιατί είκοσι χρόνια είναι τρεις
γενιές (Αν αφαιρέσουμε δέβαια την τριε-
τία του sechical από την εξουσία). Και
είμαστε μπροστά σε νέα προβλήματα, σε
νέες συνθήκες, που σημαίνουν, όπως δεν
ξέρω ποιος αναλυτής σωστά το επισή-
μανε, το επερχόμενο τέλος της λευκής
κυριαρχίας.

Και ωστόσο, τρεις ημέρες μετά, στις
22 Οκτωβρίου της ίδιας χρονιάς (1981),
συνέβη πάλι κάτι το μοναδικό: η τρίλε-
πη συνέντευξη του Ανδρέα στο αμερι-
κανικό τηλεοπτικό δίκτυο του NBC. Ε-
κεί όπου κάθε Έλληνας, ανεξαρτήτως
κόμματος, ένιωσε εθνικά υπερήφανος
γιατί σήμανε, αυτά που είπε ο Ανδρέας
στον καθόλου ευγενικό δημοσιογράφο,
την αρχή της απεξάρτησης της χώρας
μας από τον συρμό των ΗΠΑ. Λόγια με-
στά, που χαρακτήθηκαν στη συλλογική
μνήμη.

Μία εβδομάδα μετά τις εκλογές, φί-
λος, θυμόσοφος, θερμός υποστηρικτής
της Αλλαγής, μου έλεγε: «Εδώ και μια
δομάδα, δρε παιδί μου, σαν να μου φαί-
νεται πως οι Έλληνες οδηγούν λιγότε-
ρο νευρικά».

Του Σπύρου Ορνεράκη

Βασίλης Βασιλάκης